

Gospodarske stvari.

O pomlajevanju in prežlahtnovanju sadunosnih dreves.

1. Pri vseh naših sadunosnih drevesih pride doba in sicer pri tem preje pri onem pozneje, da jim začne lesna rast pešati in poslednjič popolnoma preneha. Le še cvetne mladike poganjajo. Ta doba drevesu tim preje nastopi, čim manj se je drevo do tedaj izrezavalo in snažilo, čim manj se mu je gnojilo in zemlja okoli njega rahljala in čim bolj je dotična drevesna sorta nagnjena v naredbo cvetnih mladik ne pa v naraščaj lesnih vejic.

Brž pa, ko krepke lesne vejice več ne naraščajo, preneha tudi obilica dobro razvitega listja in z njim nabor potrebnih snovi za prihodnje leto. In s pomanjkanjem teh mora tako drevo od leta do leta bolj pešati in konečno poginoti. Temu predčasnemu poginu je pa mogoče še o pravem času v okom priti, ako se namreč drevo pomladi. Pa ne le tako hirajoče drevje se more zopet pomladiti, ampak tudi tako, ki je bilo po viharjih, po toči, po mrazu, po drugih ujmah in po boleznih poškodovano.

Pomlajenje se pa navadno godi na tri načine. Prvi način je po okopavanju in prekopavanju in s tem zvezanim gnojenjem, drugi po porezavanju in tretji po združenju obeh teh načinov.

Ako je sadno drevo oslabelelo, se mu more dostikrat s tem pomagati k novemu življenju in ponovljeni rodovitnosti, da se zemljišče okoli takega drevesa prekoplje ali rigola. Pri tem delu se mora pa skrbno paziti, da se drevesu preveč korenice ne poseka in potrga, sicer bi tako delo bilo oslabelemu starcu bolj na kvar nego na hasek. Če se tako prekopano zemljišče potem še nekoliko s primernim gnojem pognoji, daje to drevesu nove moči. Drevo začne lepe lesne mladike poganjati in tudi obilno sadiniti. Samo po sebi je umevno, da se tako delo le more opravljati, ko je drevo v popolnem pokoji, t. j. v pozni jeseni, ko je listje odpadlo, ali v tali zimi ali rano spomladi, dokler drevje še ne brsta in listuje.

Drugi način pomlajenja, porezovanje namreč se pa godi po sledečih ravnilih:

1. Tudi porezovanje se more le v stanu popolnega počitka, t. j. rano spomladi ali jeseni goditi, poslednje je zlasti pri koščicastem sadju bolj nasvetovano nego prvo.

2. Na drevesu, ki se ima s porezovanjem pomladiti, se morajo njegovi velikosti primerno dve do tri tako imenovane navlečivne veje pustiti in ravno tako vse postranske veje, ki so nižje od posekanega mesta, ker jih drevo potrebuje v to, da podela sokove, katere mu korenine še srove dovajajo. Te navlečivne veje

se pa v dveh ali treh letih tudi pomladijo ali če niso potrebne popolnoma odsekajo.

3. Veja se mora, če le mogoče, tako posekati, da je v najbližnji bližnjavi odkrška kaka postranska veja. Ran, ki bi bile večje od 6-8 centimetrov, se je treba po mogočnosti izogibati.

4. Vse rane se morajo brž ko brž lepo gladko obrezati in z drevesnim voskom ali katraum skrbno zamazati.

5. Drugo leto po pomlajenju se mora drevo pregledati, pregosto vejevje porezati in le najmočnejše mladike pustiti, ki najlepšo rast vej obetajo in te pa na polovico nazaj porezati.

Tretji način pomlajenja se pa godi, ako se prvi in drugi način združita ali kombinirata. Ta način je nasvetovan posebno pri zelo oslabilih drevesih, ki v slabi zemlji stojijo, iz katere le pičlo redivnih snovi dobivajo. Tu je prekopavanje zemlje na široko okoli drevesa in primerno pognojenje v zvezi s porezovanjem vejevja posebno vpešno.

Mnogo jabelčnih in gruševih sort, ki navadno obilno in rade rodijo, se morajo vsakih 10 ali vsakih 15 let pomladiti. Poslednje je tudi potrebno pri slivah in češpljah. Po pravilnem pomlajenju se drevesu ne le življenje podaljša, ampak tudi rodovitnost izdatno pomnožava. Zato se tako ravnanje s sadnimi drevesi ne more dosti priporočati.

(Konec prihodnjič.)

Sejmi. 15. nov. Vransko, Poličane, Središče, Radgona, 19. nov. Ivnik, sv. Jurij na Pesnici, Podsreda, Ljubno, Ruše, Gornja Poljskava, Slov. Gradec, 20. nov. Gradec, 21. Arvež, sv. Jurij pod Tabrom, sv. Jurij na Ščavnici, Svetina, 22. nov. Ernaudž, 24. nov. Gomilica, sv. Marjeta na Pesnici, Soštanj.

Dopisi.

Od sv. Križa nad Mariborom. (Posvečevanje prenovljene cerkve in predstavljanje novega župnika.) Na 23. nedeljo po binkoštih dne 9. novembra t. l. je bil za faro sv. Križa nad Mariborom den obnega veselja; kajti ta den je dobila ta fara po dolgem času spet stalnega dušnega pastirja č. g. Antona Vraza, in farna cerkev, ki se je bila to leto razun stolpa vsa prezidala in za eno kapelo z oratorijem povešala, je bila slovesno blagoslovljena. Kdor koli je to cerkev prej videl, morala ga je žalost obiti, ker izvzema stolp ni bilo skoro ničesa na njej podobnega za hišo božjo. Nizka kakor kakšna klet imela je majhna okna različne velikosti in na njih polke kakor na kakšnem magacinu. Znotraj je bila v zadnjem delu z dilami pokrita, ki pa so bile že tako pirave, da hi se lahko celi strop